

НАУКОВО-ВИРОБНИЧИЙ ЖУРНАЛ «ОБЛІК І ФІНАНСИ»
НАЦІОНАЛЬНИЙ АЕРОКОСМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМ. М. С. ЖУКОВСЬКОГО «ХАРКІВСЬКИЙ АВІАЦІЙНИЙ ІНСТИТУТ»

СТАЛИЙ РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-практичної конференції
(14 травня 2019 р., м. Київ)

Посвідчення УкрІНТЕІ № 128 від 3 квітня 2019 року

Київ
ТОВ «ВІПО»
2019

УДК 005.332.2:330

С 76

Матеріали публікуються в авторській редакції

Рекомендовано до друку Редакційною колегією журналу «Облік і фінанси» (протокол № 2 від 16.05.2019 р.)

Сталий розвиток соціально-економічних систем: матеріали
С 76 III Всеукр. наук.-практ. конф. (14 травня 2019 р.; м. Київ) / Відпов. за вип. С. Остапчук. К.: ТОВ «ВІПО», 2019. 206 с.

Вміщені у збірнику доповіді торкаються різноманітних аспектів сталого розвитку соціально-економічних систем. Зокрема, серед об'єктів наукових досліджень: економіка знань, інтелектуалізація та цифрова трансформація; перспективи «зеленого» бізнесу; механізми державного регулювання в умовах глобалізації; інноваційні технології як фактор розвитку підприємства; проблеми формування людського капіталу; антикризове фінансове регулювання, кредитна політика та інші.

Видання призначене для науковців, практиків, викладачів, аспірантів і студентів економічних спеціальностей, а також для широкого кола читачів, які цікавляться розвитком економічної науки.

Устойчивое развитие социально-экономических систем:
С 76 материалы III Всеукр. науч.-практ. конф. (14 мая 2019 г.; г. Киев) / Отв. за вып. С. Остапчук. К.: ООО «ВИПО», 2019. 206 с.

Содержащиеся в сборнике доклады касаются различных аспектов устойчивого развития социально-экономических систем. В частности, среди объектов научных исследований: экономика знаний, интеллектуализация и цифровая трансформация; перспективы «зеленого» бизнеса; механизмы государственного регулирования в условиях глобализации; инновационные технологии как фактор развития предприятия; проблемы формирования человеческого капитала; антикризисное финансовое регулирование, кредитная политика и другие.

Издание предназначено для научных работников, практиков, преподавателей, аспирантов и студентов экономических специальностей, а также для широкого круга читателей, интересующихся развитием экономической науки.

УДК 005.332.2:330

© Журнал «Облік і фінанси», 2019

© Автори, 2019

<i>Рибаківська О. О., Сова О.Ю.</i> Перспективи кредитування інвестиційних проєктів аграрного сектору України	154
<i>Семенюк Р.В.</i> Конкурентоспроможність підприємства та її підтримка в умовах системної кризи	156
<i>Семоненко Н.В., Сова О.Ю.</i> Інвестиції як фактор зростання економіки України	159
<i>Сидорова О.В.</i> Вартісно-орієнтоване управління страховою компанією: ефективність застосування	161
<i>Синютка Н.Г., Василюк Т.В.</i> Оцінка конкурентності електронних публічних закупівель Prozorro в Україні	164
<i>Стрілець В.Ю.</i> Транспарентність малого бізнесу як необхідна умова забезпечення їх розвитку	168
<i>Ушакова О.А.</i> Сучасні риси розвитку фінансових відносин в умовах невизначеності	170
<i>Хмиз О.М.</i> Оцінка боргової безпеки України	172
<i>Чепурний В.Ю., Сова О.Ю.</i> Проблеми фінансування діяльності малих підприємств в Україні	177
<i>Щур К.А.</i> Сутність антикризового фінансового управління в сучасних умовах розвитку економіки	179

Секція V. Моделювання діагностики та управління характеристиками соціально-економічних систем

<i>Антонюк В.П.</i> Соціальна політика в забезпеченні сталого соціально-економічного розвитку України	182
<i>Гасымов Солтан</i> Оценка уровня развития информационно-коммуникационных технологий в Республике Азербайджан	186
<i>Драчук Ю.З., Сітко Є.О., Завгородня Є.Є.</i> Роль освіти у формуванні людського капіталу та фахової підготовки спеціалістів для потреб національної економіки	189
<i>Закузенний Р.В., Сова О.Ю.</i> Event-Marketing як форма взаємовідносин із споживачем	192
<i>Липтєв В.І.</i> Чинник розвитку людських ресурсів	194
<i>Потапова Н.А.</i> Сучасна цифрова логістика України	196
<i>Сав'юк Л.О., Драчук Ю.З., Прогнімак О.Д.</i> Креативна економіка як нова модель економічного зростання	199
<i>Хусайнов Р.В.</i> Взаємодія корпоративного сектору з державою та суспільством в процесі соціального інвестування	202

укомплектованості викладацькими кадрами; рівня і стандартів освіти в країні; взаємозв'язку освіти, науки і виробництва; обсягу виробничої практики; розвитку вузівської науки та залучення до неї студентів» [1]. Практика свідчить, що вітчизняна система професійної освіти має відрив від практичної реалізації набутих навичок.

Чинники мезорівня формують певний рівень розвитку людських ресурсів на рівні регіону, об'єднаних територіальних громад, галузей. Серед чинників слід виділити: регіональні програми розвитку людських ресурсів; програми перекваліфікації регіональних центрів зайнятості; рівень взаємодії місцевих органів влади з бізнес-структурами, ЗВО та науки; техніко-технологічні чинники; конкурентне середовище на регіональному ринку праці; галузеві чинники тощо. Е.М. Лібанова окремо розглядає чинники людського розвитку сільських громад [3].

На мікрорівні чинниками виступають: умови для реалізації професійних інтересів працівників, їх кар'єрного просування; використання компетенцій фахівців; система мотивації праці. «Адже, набуті працівниками в процесі професійного навчання знання, уміння і практичні навички не принесуть ніякої користі підприємству, якщо робітники чи фахівці з вищою освітою не зацікавлені їх реалізувати з максимальною ефективністю» [1].

Серед особистісних чинників виділяють: психологічні, фізіологічні, моральні характеристики; моральні; рівень освіти і професійної підготовки; ставлення до трудових обов'язків; дисциплінованість, самоконтроль; загальні і професійні компетенції [1; 2].

Таким чином, врахування чинників розвитку внутрішнього та зовнішнього середовища на макро-, мезо-, мікрорівнях дозволять управляти ними та розробляти напрями розвитку людських ресурсів на всіх рівнях управління.

Список використаних джерел:

1. Мартинок Н. В. Чинники розвитку конкурентоспроможності персоналу сільськогосподарських підприємств. Ефективна економіка. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2462>
2. Маркова Н. С. Складові сталого розвитку персоналу в контексті капіталізації. *Економіка розвитку*. 2015. № 1 (73). С. 87-91.
3. Людський розвиток в Україні. Інноваційні види зайнятості та перспективи їх розвитку: монографія / за ред. Е.М. Лібанової. К. 2016. 328 с.

ПОТАПОВА Н.А., к.е.н., доцент,
доцент кафедри моделювання та інформаційних технологій в економіці,
Вінницький національний аграрний університет

СУЧАСНА ЦИФРОВА ЛОГІСТИКА УКРАЇНИ

Світові тенденції цифрової економіки стрімко поширюють вплив на логістику. Основними серед них експерти Youredi [1] виділяють: dig data, аналітичні платформи ланцюгів постачань, Інтернет речей, штучний інтелект,

машинне навчання, інтеграція ланцюгів постачань, сервісні інтеграційні платформи, blockchain. Використання даних технологій не можливе без забезпечення стійкого доступу до глобальних інформаційних мереж. На сьогодні в Україні, 98,2 % підприємств тих, які використовують комп'ютери з доступом до мережі Інтернет, порівняно з 2014 р. їх кількість зростає на 0,8 %. При цьому використання широкосмислового доступу до мережі Інтернет використовують 70,4 % підприємств. В цілому по країнах Євросоюзу цей показник знаходиться на рівні 97 %. Слід зазначити, що повна забезпеченість доступу та мереж (на рівні 100 % підприємств), в таких країнах як: Данія, Латвія, Литва, Люксембург, Нідерланди, Австрія та Фінляндія [2].

В аграрному секторі зростання потреби в технологіях цифрової логістики є однією із найбільш актуальних вимог сучасного бізнесу. Це обумовлено переходом багатьох сільськогосподарських виробників на використання технологій точного землекористування та оптимізацію підходів в управлінні інтегрованими ланцюгами постачання. При цінових сезонних коливаннях на ресурси очікуваним є зростання логістичних витрат, пов'язаних з транспортуванням, складуванням та доставкою продукції. Точне сільське господарство будується на правилах чіткого вимірювання параметрів потреб та використання ресурсів, а також елементах побудови, прийняття та реалізації комплексних управлінських рішень. В таких випадках цифровізація має забезпечити смарт-підхід до логістичного управління в напрямку: технологій обробки, класифікації та стандартизації даних; технології прийняття та контролю управлінських рішень; технології для виконання рішень. Перспективними є розробки рішень по землекористуванню на основі проєктів геоінформаційних систем з елементами супутникової навігації; "хмарні" технології управління контрактами та доступом даних – забезпечують захист інформації та унікальність контрактів; моніторинг та контроль операційних процесів в рослинництві та тваринництві – використання датчиків забезпечує постійний доступ до інформації про стан тварин, рослин, полів та ін. [3].

Одним із елементів цифровізації агрологістики є використання blockchain технологій. При впровадженні в ланцюг постачання blockchain технології буде забезпечуватись [4]:

- можливість прослідкувати за продуктом від місця його походження до кінцевого споживача. При цьому забезпечити захист покупця від підробок та недобросовісного виробника, тим самим буде впливати на процес прийняття рішення щодо можливої покупки.

- децентралізація, яка забезпечує участь всіх учасників торгівельної процедури у реальному часі. При цьому основними функціями будуть: моніторинг руху транспорту та товарів, оформлення документу у вигляді смарт-контракту, відсіч нелегальних ділянок в ланцюгу постачання (наприклад, контрабанда).

- безпека даних, за рахунок криптографії та відсутності можливості вносити зміни у ланцюг.

Цифрова логістика є складовою інформаційної логістичної системи, ефективність якої визначається сумісністю та узгодженістю інформаційних потоків,

системною інтегрованістю та чіткою ієрархічною співвідпорядкованістю. Завданнями інформаційної логістичної системи є: розробка структури мережі; створення ієрархії звернень; автоматизація та комп'ютеризація підтримки банку даних; використання стандартних (авторських) програм для комп'ютерів, що постійно вдосконалюються. Інформаційні логістичні системи розглядають з позиції: територіального розміщення, динамічності функціонування, тематичності виконуваних завдань [5].

В умовах зростання конкуренції на світових ринках, набувають поширення цифрові технології в дистрибуції та просуванні товарів через транскордонні онлайн-платформи. При цьому відбувається інтеграція бізнес-партнерства між товаровиробниками та логістичними операторами, які зменшують час на задоволення попиту і розширення клієнтської бази. Проте, використання онлайн-платформ має проблемні питання, зокрема: недобросовісна конкуренція у отриманні вигоди від першозасновника; недотримання системи захисту конфіденціальності; дотримання умов оподаткування; проблема зайнятості онлайн-працівників. В Україні, за даними Державного комітету статистики України, у 2017 р. 16240 підприємств мали власний веб-сайт, який функціонував у мережі Інтернет, це становить близько 40 % всіх підприємств, які мали доступ до мережі. При цьому використання веб-ресурсів в просуванні продукції має характеристики: 45 % підприємств використовують веб-сайт для обслуговування клієнтів; 42 % мають посилання на веб-сайт в соціальних мережах з метою просування бізнесу; 27,4 % забезпечували можливість відвідувачів формувати замовлення товарів та послуг у режимі он-лайн; 17 % використовували веб-сайт для ведення повноцінних товарних операцій (постачань) в режимі онлайн. В країнах Євросоюзу у 2018 р. обсяги е-логістики та е-комерції мали наступні характеристики: 17 % від загального обороту підприємств займають операції з е-комерції, 7 % від загального обороту підприємств займають операції з продажів, 39 % в е-комерції займають веб-продажі, 20 % підприємств в загальній кількості мають замовлення через комп'ютерні мережі, 17 % підприємств в загальній кількості займаються онлайн-продажами [2, 6].

Цифрова логістика потребує відповідного рівня інвестування, проведення якого може відбуватись на засадах спільного фінансування громадян. Механізми спільного інвестування на засадах краудсорсінгу допомагають забезпечити відповідний рівень інвестування для малих сільськогосподарських товаровиробників. У випадку територіальних або групових проєктів, мова йде про залучення коштів на певні програми, фінансування яких не може бути підтримане державою. Основними перевагами якого є: допомога мережі в розширенні кола охоплення зацікавлених осіб; мотивація виконавців шляхом запровадження інтернет-спілкування та інтернет-портали; багатоваріантність пропозиції [7].

Список використаних джерел:

1. Офіційний портал агентства Youredi. URL: <https://www.youredi.com/blog/global-logistics-trends-2019>

2. Офіційний сайт Євростат. URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/data/database>
3. Потапова Н. А. Смарт-логістика: концептуальні засади та практика реалізації. *Вісник Національного університету "Львівська політехніка" "Логістика"*. 2018. № 892. С. 179-189.
4. Blockchain Adoption. URL: http://paxplus.io/adoption_of_blockchain
5. Волонтир Л. О. Інформаційна логістика бізнес-структур малих підприємств. *Причорноморські економічні студії*. 2018. Випуск 34. С. 198 - 202.
6. Використання інформаційно-комунікаційних технологій на підприємствах України. Офіційний сайт Державної служби статистики України. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
7. Карий О. І., Панас Я. В. Краудсорсинг як інструмент менеджменту: приклади вирішення місцевих проблем. URL: http://ena.lp.edu.ua:8080/bitstream/ntb/34904/1/33_213-219.pdf

САВ'ЮК Л.О., к.т.н., доцент, докторант,
Інститут економіки промисловості НАН України

ДРАЧУК Ю.З., д.е.н., професор, науковий консультант,
Інститут економіки промисловості НАН України

ПРОГНІМАК О.Д., головний економіст,
Інститут економіки промисловості НАН України

КРЕАТИВНА ЕКОНОМІКА ЯК НОВА МОДЕЛЬ ЕКОНОМІЧНОГО ЗРОСТАННЯ

Останнім часом фундаментом економіки знань, основою її зростання вважаються не стільки самі знання, скільки творчий підхід до процесів використання набутого знання. Основна продуктивна сила – людина – витісняється з галузей, де домінує примітивна праця, і переміщується в галузі, прогрес яких пов'язаний з творчою діяльністю. Такий процес визначає внутрішню динаміку креативності, тим самим показуючи необхідність вийти за межі усталених уявлень, що інновації носять переважно технологічний, а не творчий характер. Це доказ того, що успішні світові економіки все більше залежать не тільки від розвитку технологій, а й активності в інших сферах людської креативності. У межах цієї парадигми поступово формується інше, постіндустріальне поняття інноваційної діяльності, адже традиційно вважається, що технологічна і економічна креативність має значно вищий статус і рівень комерціалізації, ніж соціокультурна, попри того, що остання отримує все більш широке визнання.

Існує інша перешкода. Сучасна епоха наукового раціоналізму та її освітні системи дуже повільно відкривають для себе можливості розвитку більш різноманітних розумових і пізнавальних здібностей [1]. Завищена цінність наукових, логічних форм мислення, існуюча в сучасній культурі, затуляє інші